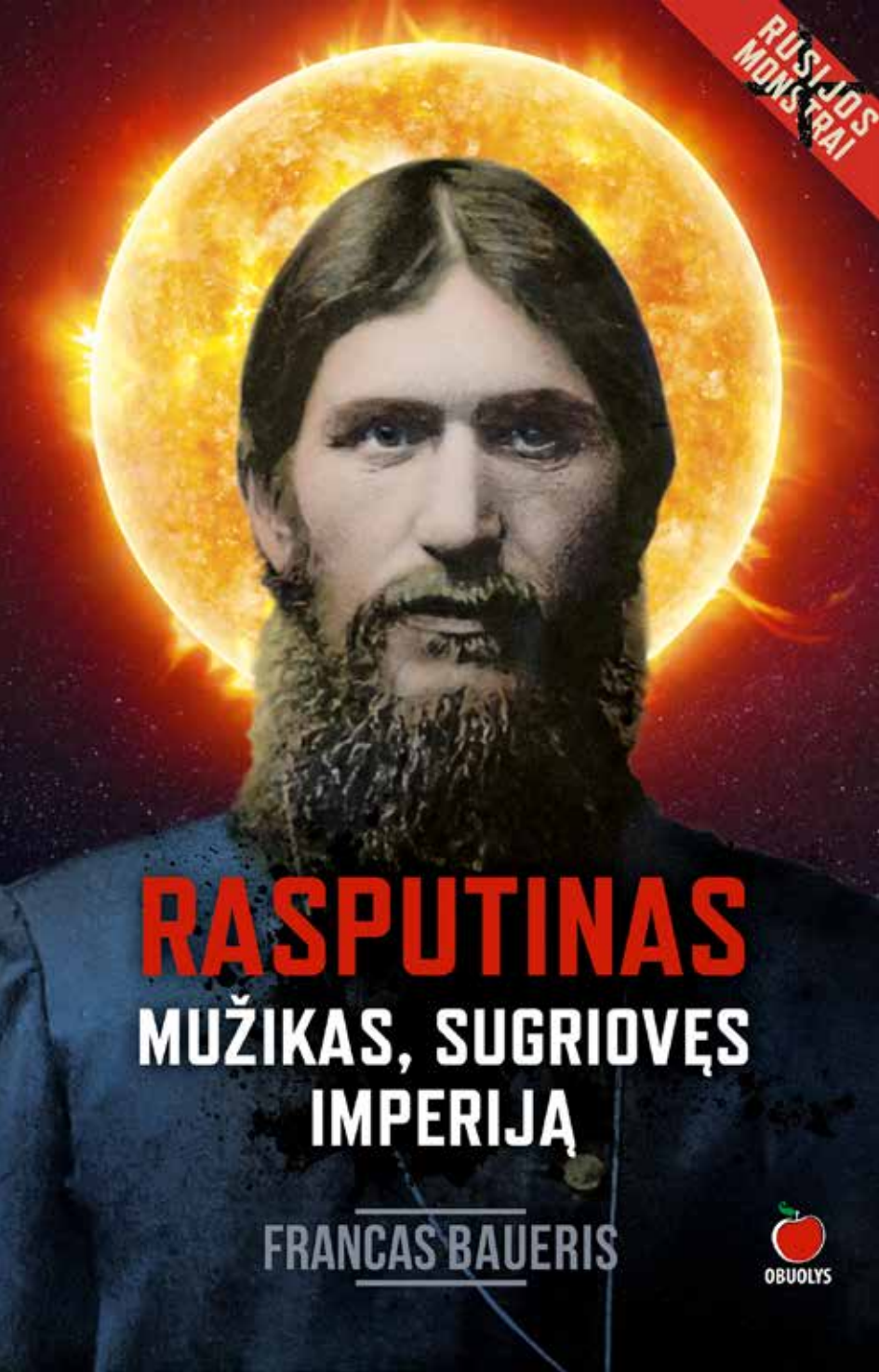

RUSIJOS
MONSTRAI

A portrait of Grigori Rasputin, a Russian mystic and political figure. He is shown from the chest up, wearing a dark blue or black garment. He has long, dark hair parted in the middle and a very full, dark beard and mustache. Behind his head is a large, bright, glowing yellow-orange circle, resembling a full moon or a halo, set against a dark, starry background. The overall tone is dramatic and intense.

RASPUTINAS

MUŽIKAS, SUGRIOVĖS IMPERIJA

FRANCAS BAUERIS

FRANCAS BAUERIS

RASPUTINAS

MUŽIKAS, SUGRIOVĖS IMPERIJĄ

Romanas

OBUOLYS

Sibire saulėlydis artėja labai greitai. Dar keletas valandų, ir diena pasislėps už pasaulio krašto. Juk visi žino, kad pasaulis baigiasi už neapbrėptamos taigos girių, o ten – jau laiptai į dangų, kuriuos daug kas suranda, bet nežino, kaip jais užkopti, nes ištvinusios upės, pavirtusios į vandenynus, užkerta kelią į Šiaurę ir Rytus. Varginantis rudens lietus antrą mėnesį merkia taigą, o daugybė upių bei upelių, peršokę per pelkynus, neša vandens juostas į Irtyšių, Obę, Leną, iš kur jis garma į Ledinuotąjį vandenyną, neturintį nei pradžios, nei galo.

Prie upių bei ežerų glaudžiasi gyvenvietės, didelės ir mažos, kur daugiausia – ūkininkų trobos, pastatytos iš storų, sakingų pušų, tiesiakamienių eglių, gražuolių kedrų. Tokiose gyvenvietėse atėjūnai rusai kuria savo ūkius, statydami trobas ir sunkiai atkovodami iš taigos miškų nedidelius žemės gabalėlius (tai – pats sunkiausias darbas), kad galėtų užsiauginti javų ir daržovių. Juk Sibire mėsos ir žuvies tiek

daug, kad jos kaina kapeikinė. O štai grūdai ir duona turi aukso vertę, laikomi didžiausiu skanumynu. Visi ima varvinti seilę pamatę kvepiantį duonos kepalą ant stalo. Bet ne tik duona svarbi sibiriečių gyvenime, dar svarbiau – samanė, be kurios jie neišsivaizduotų savo maisto, buities, tarpusavio bendravimo.

Todėl ir krapštosi, pasirinkę gražesnius žemės lopinėlius prie upių ar ežerų, kur mažiau medžių ir krūmų, kasmet dindami dirbamosios žemės plotą. Tačiau kokia ta žemė... Suarta kerėpliška medine žagre, išdraskyta medinėmis akėčiomis, pilna medžių šaknų, nuolat šlapia nuo nesibaigiančio pavasario, vasaros ir rudens lietaus, ypač rudens, kuris permerkia taigą, gyvenviečių kiemus ir vargas dirvas. Žiūrint į nesibaigiančias vandens versmes atrodo, kad visos pasaulio jūros išsiliejo iš krantų ir greitai paskandins ne tik paupiuose įsikūrusias gyvenvietes, bet ir visą pasaulį.

Pokrovskajos* gyvenvietė – viena iš daugelio, įsikūrusių Tuross upės pakrantėje. Čia kūrėsi tikrai drąsūs ir užsispyrę žmonės, nebijantys rūsčių gamtos jėgų. Tokie buvo Pokrovskajos kaimo gyventojai, atsikėlę į šią vietą prieš daug metų, kai dėl žemės ar miško reikėjo kovoti su šių vietų senbuviais: nencais, manciais, chantais, komiais ir daugeliu kitų, kurių net vardą sunku ištarti.

* Pokrovskaja – kaimas, kuriame gimė Rasputinas.

XV a. susikūręs Sibiro chanatas nepajėgė priešintis rusų atvykėliams, besiveržiantiems į Sibirą, kur buvo daug laisvos žemės, upėse ir ežeruose knibždėjo žuvų, o taigos miškai buvo pilni tokios medienos, į kurią žiūrint svetimiesiems akys degė godumu. Ir žvėrių knibždėjo devynios galybės, už jų kailius pirkliai mokėjo didžiulius pinigus. Mokesčiai valstybei priklausė nuo draugystės su žandaru arba rusų valdininku. Čia galėjai praturtėti per kelerius metus, jeigu būdavai darbštus ir turėdavai drąsos, o šių savybių daug kam trūkdavo. Pakakdavo pasidairyti po gyvenvietę, ir iš karto matydavai, kur gyvena darbštuoliai, o kur stinga ir darbštumo, ir apskrumo.

Gyvenvietės viduryje – aikštė, joje vyksta turgūs. Prie aikštės krašto stovi medinė cerkvė su išvaizdžiu bokšteliu, o šalia – erdvūs šventiko namai. Toliau – pirklių trobos, pastatytos iš geriausių medžių, aptvertos drūtomis tvoromis, per kurias nelengva būtų įsibrauti į pirklio kiemą. Už ūkinių trobesių – dideli užtvarai gyvuliams. Čia stovi maistui ruošti skirti pastatai, kuriuose sūdo ir džiovina žuvis bei žvėrieną, raugia grybus, kepa duoną visa tai stropiai saugodami. Juk žiemos dantys aštrūs, o ir valgo žmonės žiemą be saiko. Toliau, taigos miško pakraštyje, įsikūrę senieji vietos gyventojai, kurie yra visų skriaudžiami ir niekinami. Jie puikūs medžiotojai, gudrūs žvejai, bet nepaprasti tinginiai,

į darbą ir švarą mojančios ranka, nes jiems visko pakanka, jeigu ant stalo stovi degtinės butelis.

Tokia buvo ši gyvenvietė į ją atvykus pusamžiam, stipriam vyrui, užsiauginusiam ilgus tankius plaukus ir vešlią juodą barzdą – tokią paprastai nešioja rusų šventikai. Kiekvienas, pažiūrėjęs į nepažįstamąjį, tuojau pagalvodavo, kad tai – bažnyčios vyras: popas ar koks vienuolis. Net tas juodas balachonas*, panašus į sutaną**, sustiprindavo įspūdį. Kiek daug jų keliauja upėmis į Tobolską, Tiumenę, Jekaterinburgą ir kitus miestus, ieškodami laimės bei turtų. Dažnai jie gauna galą, ir niekas nežino, kur atgulė dar viena nerami siela, neradusi, ko ieškojo, ir į valkatavimą linkusi širdis.

Keleivis atsisėdo ant apverstos ir iš upės ištrauktos valtės ir pasitaisė apavą. Jis avėjo iš liepos karnų išpjautomis ir išpintomis naginėmis, į kurias buvo įkištos juodais autais apvyniotos kojos. Nuo ilgos kelionės kojos buvo išmirkusios ir ištinusios, bet keleivis dėl to nesijaudino. Naginės apsaugo nuo aštrių daiktų ir medžio šaknų, o kojoms dar sveikiau, jeigu jos nuolat mirksta vandenyje. Taip galvojo sėdintis ant valtės keleivis, jam pritarė ir daugelis sibiriečių, tokį apavą nešiojančių ir vasarą, ir rudenį.

* Balachonas (*pers.*) – platus apsiaustas.

**Sutana (*it.*) – ilgas, juodas viršutinis katalikų dvasininkų drabužis.

Jis apsidairė po gyvenvietę, kuri jau ruošėsi artėjančiam vakarui. Su dideliu susidomėjimu žiūrėjo į aikštę, ypač į vieną didelį namą, stovintį šalia šventiko pastato. Čia virtuvėje degė didelis laužas, jo dūmai kilo pro aukštinį, o po kambarį šmėžavo vaikščiojančių žmonių šešėliai. „Ruošia vakarienę, rūko žuvį, o gal gamina kitokį maistą“, – pagalvojo keleivis ir pajuto, kad skrandį suspaudė alkis. Pakilo ir patraukė į šią sodybą, kuri buvo taip gerai pažįstama ir kurioje seniai jau besilankė. Tai buvo Pokrovskajos turtingiausio ūkininko Jefimo Novycho ūkis, o keleivis – Jefimo Novycho sūnus Grigorijus, po ilgo nebuvimo namie pagaliau vėl sugrįžęs pas saviškius.

Žengė pro duris ir atsidūrė apšviestame kambaryje. Į jį sužiuro bent dešimt ar dvylika akių, bet iš karto niekas jo nepažino. Keleivis nusiėmė nuo galvos kepurę, persižegnojo ir tris kartus sugiedojo: „Viešpatie, pasigailėk!“ Tik dabar visiems atsivėrė akys.

– Tėvelis! – sušuko dvi paauglės mergaitės ir puolė prie Grigorijaus. Tai jo dukterys Marija ir Varia. Joms buvo apie šešiolika ir aštuoniolika metų, turėjo gražius veidukus ir nuo sunkaus darbo suskirdusias rankas. Kaimo mergaitės: gražios, doros, darbščios ir pamaldžios. Prie Grigorijaus nedrąsiai priėjo jo sūnus Mitia nežinodamas, ką sakyti ir kaip su tėvu pasisveikinti. Vaikams tėvas buvo šventikas, kurį reikia gerbti ir besąlygiškai jo klausyti.

– Sveikos, dukrelės! – sušuko Grigorijus. – Kaip aš jūsų pasiilgau! Ir tavęs, sūneli!

Prisitraukė prie savęs Mitią, bet šis jautėsi tarsi šluota mušamas. Tik mergaitės žydėte pražydo – juk tėvas taip re-tai būdavo namuose... Jos nubėrė tėvo rankas bučiniais pa-rodydamos, kad jo nepamiršo ir džiaugiasi išvydusios. Prie jų sukinėjosi ir Grigorijaus žmona Praskovja laukdama savo eilės.

– Darbas sustojo! – suburbėjo senis. – Baikit sūdyimą! Juk tai labai svarbus darbas. Žiema ilga, o žmonės valgo ir valgo be saiko. O kur dar visokie atsiskyrėliai, keliaujantys maldininkai, medžiotojai ir kiti, kurių nesuprasi ir nesu-voksi, ką jie kalba ir ką nori pasakyti. Sibiras turtingas, čia maisto tiek, kad galima būtų pašerti visus žmones. Tik spėk surinkti tą, ką Dievas ant žemės pabėrė sibiriečiams.

Pasisveikinimo ceremonija sutrikdė tokį svarbų darbą kaip žuvų sūdymas. Visi metė į šoną žuvis, pasienyje su-statė paruoštus kubilus ir valydamiesi druskos nugrauztas rankas norėjo pasižiūrėti, kaip atrodo šis keistas Novycho sūnus, kuris trankosi po visą pasaulį, namuose pasirodo re-tai, dažnai nebūna net kelerius metus. Nors jis dar nebuvo senas, garsas apie jį sklido nuo Pokrovskajos iki Tobolsko ir Tiumenės, ir nedaug buvo žmonių, kurie nežinotų šventojo vyro Grigorijaus Novycho.

Pagaliau Praskovja priėjo arčiau ir pagriebusi Grigorijaus ranką prispaudė ją prie išdžiūvusios savo krūtinės. Ši darbų ir sunkių gyvenimo sąlygų nukamuota moterėlė dabar grūdosi prie savo vyro, į kurį žiūrėjo kaip į šventąjį. Beje, Grigorijų žmonės dažnai vadino Rasputinu*. Kartu sklido garsas apie jo psichines galias, gydymą taigos žolėmis ir įtaiga. Jis vis labiau garsėjo ir daugeliui žmonių atrodė paslaptingas bei nesuvokiamas.

– Na, paleiskite mane, ožkutės, – švelniai glostė dukroms galvas. – Leiskite pasisveikinti su savo tėvu, kurio veido vos neužmiršau. Sveikas, tėti! – suriko garsiu balsu, nes senis Novychas buvo smarkiai kurčias ir tik taip suprasdavo pašnekovą.

Kartą, medžiojant meškas, viena taigos gyventoja uždrožė jam letena per galvą palikdama savo smūgio atsiminimą visam gyvenimui. Senis Novychas tada vos išsikapstė iš mirties patalo, tačiau liko kurčias, o kartais ir nusikalbėdavo. Kaimynai šaipydavosi, kad Jefimas po imtynių su meška pametė kelis smegenų varžtelius, todėl ir vaikšto į vieną šoną persikreipęs, įsmeigęs akis į žemę, lyg kažko ieškotų.

Tačiau senis tik žiūrėjo į sūnų iš padilbų, neketindamas paduoti jam rankos, o apkabinti ir pabučiuoti – net minties nekilo.

* Rasputinas (*rus.*) – ištvirtėlis.

– Tai parsiradai, tinginy! Parėjai tėvo duonos ėsti? – suriko senis mojuodamas didžiuliu peiliu, kurį naudodavo žuvims skrosti, o dabar užmiršo padėti ant suolo. Atrodė, pasiruošęs tuo peiliu smeigti sūnui į pilvą. – Žinau, žinau, ką tu išdarinėji besivalkiodamas po pasaulį. Ne be reikalo tave žmonės ėmė vadinti Rasputinu. Baisią gėdą darai ir man, ir sau, ir savo vaikams. Atgailauk ir pradėk vėl gyventi kaip žmogus, nes baisu žiūrėti į tavo gyvenimą.

– Ką tu čia šneki, tėve? – pabalo iš piktumo Grigorijus. – Mano darbas nematomas, bet ant jo laikosi visas pasaulis. Aš – Viešpaties žmogus, ir tik jis gali mane teisti. Daugiau niekas! Girdi?!

Grigorijus nususuko nuo tėvo ir nuėjo prie darbininkų, sustojusių trobos kerčiose.

Šiandien tokiam rimtam darbui Jefimas susikvietė daug talkininkų iš kaimo. Jis pyko, kad nutrūko nebaigtas darbas, dabar visi puls plepėti su Grigorijumi, o žuvis užmirš. „Ir sugalvok tu man parsitrenkti šiandien, per patį darbymetį, lyg negalėjo to padaryti rytoj“, – galvojo Jefimas.

Kažką murmeldamas po nosimi tėvas tvarkė žuvis, pylė druską, rito į pasienį statines, o padėti nebuvo kam, nes visi darbininkai glaudžiu ratu apsupo Grigorijų. Jie žinojo, kad dabar Griša (taip kartais vadindavo Grigorijų) papasakos pasaulio naujienas: apie carų rūmus, didžiųjų kunigaikščių gyvenimą, apie auksu išdabintas bažnyčias ir nepaprastai

turtingus vienuolynus. Suregs daug visokių istorijų apie atsiskyrėlius – „Viešpaties žmones“ bei kitus maldininkus. Kiekvienas toks užklydėlis – didelis džiaugsmas kaimo žmonėms, nes pripasakoja tokių istorijų, kurių nepamirš visą gyvenimą.

Grigorijus nežinojo, kad kaime kilo didžiulis sujudimas, nes gatvėmis bėgiojo vaikėzai šaukdami: „Eikite pas Jefimą Novychą paklausti naujienų! Sugrižo jų Griša, tas, kurį Rasputinu vadina!“

Netrukus Jefimo kiemas buvo pilnas žmonių. Tuojau uždegė dervuotus fakelus ir sukišo į tvorose padarytas skyles. Aplink nušvito lyg per gaisrą. Vyras greitai pastatė kelis grubius suolus, kad būtų kur atsisėsti senesniems ir garbingesniems. Net Grišai prie trobos durų atnešė atskirą dėžę, kuri jam atstojo kėdę. Tik viena Praskovja susiprato, kad po kelionės Griša alkanas kaip šuo, ir į didelę medinę lėkštę jam įdėjo kelis rūkytos lašišos gabalus bei virtą upėtakį, viską apdėdama keptomis bulvėmis ir pabarstydama miško žolelėmis. Juk jos Grigorijus nevalgo jokios mėsos, o su gėrimais – dar blogiau. Bet ji taip džiaugėsi po trejų metų laukimo pamačiusi jį tėvo namuose, kad jei tik galėtų, išbučiuotų jam rankas bei kojas. Ji negalėjo atitraukti akių nuo jo saulės rudai nugairinto veido, ilgų, kaktą dengiančių plaukų. Praskovja žinojo, kad jam ant kaktos yra didelis

apgamas, bet Grigorijus mokėjo taip susišukuoti plaukus, kad jokio apgamo nesimatydavo.

Įspūdingiausiai atrodė juodas balachonas, visiškai toks pat, kaip ir šventiko sutana. „Nejaugi mano Griša tapo šventiku, popu? – galvojo Praskovja nenuleisdama nuo jo akių. – Tai būtų didelė garbė mūsų namams, šeiminkui Jefimui ir mudviejų su Griša vaikams.“

Tuo metu Grigorijus baigė valgyti vakarienę, nusišluostė į plaukus riebaluotas rankas ir garsiai sušuko:

– Broliai ir seserys! Labai džiaugiuosi matydamas jūsų veidus ir jausdamas, kaip jūs mane mylite. Viešpats leido vėl atsidurti gimtinėje, tarp savųjų! Ne, aš nevaikščiojau po pasaulį tinginiaudamas ir dykaduoniaudamas, kaip čia kai kas galvoja. Aš gydžiau žmones, raminau jų skausmus, guodžiau nelaiminguosius, kad jiems palengvėtų gyvenimo kelias. Per šį laiką buvau nukeliavęs į Šventąją Žemę, aplankiau Kristaus kapą, o paskui leidausi į Konstantinopolį pažiūrėti tūkstančio aukso bokštais spindinčių bažnyčių. Broliai, nėra gražesnio miesto už tą Rytų sostinę, kuri turėtų priklausyti mūsų motinėlei Rusijai, ir tvirtai jums sakau – taip ir bus!

Jis sukūkčiojo ir pradėjo šluostytis skruostais tekančias ašaras. Matėsi, kad jis geba lengvai save sugraudinti, o jo jausmingumas persiduoda ir klausytojams. Dabar jo balsas tapo skardus ir tvirtas, nustelbiantis taigos pušų šniokštimą.

Visi nuščiuvo, net vaikai liovėsi bėgioję po kiemą ir glaustėsi prie motinų sijonų.

Grigorijus pasakojo, kaip nuvyko į Kijevo lauros vienuolyną* ir ten gyveno tris mėnesius, padėdamas vienuolėms ūkininkauti bei dirbti kitus darbus. Čia jis smarkiai pasigyryrė, nes jokio ūkio iš tiesų neprižiūrėjo, o paprasčiausiai skaldė malkas, kūrė javus ir vienuolėms pasakojo visokių niekus, bet tai darydavo taip įtaigiai, kad niekas juo nesuabejodavo. Į vienuolyną pasimelsti ir pasigydyti atvykdavo daug maldininkų, tarp jų – nemažai didikų ir aukštų valdininkų. Pasitaikydavo net carų giminaičių, kurie kasmet bastydavosi po įdomiausias imperijos vietas. Jeigu Grigorijui pakliūdavo tokie bendrakeleiviai, jis nepraleisdavo progos jų užkalbinti, ypač jeigu tai būdavo moterys, ištroškusios naujų pažinčių bei įspūdžių. Jis garsėjo kaip įdomus pašnekovas, mokantis bendrauti ir palaikyti pokalbį, neatsisakantis susitikti ir antrą kartą. Greitai didžiuliuose vienuolynuose ėmė skliti kalbos apie šventą žmogų, sibirietį Rasputiną (niekam jau neužkliuvo šis nepagarbus vardas), žinantį daugybę gyvenimiškų istorijų, mokantį gydyti žmones, pašalinti ligas, nuraminti velnio apsėstuosius. Ak, ko tik nemokėjo šis keistasis Jefimo Novycho sūnus! O be to, kiek jis žinojo istorijų, kurias galėjo pasakoti be

* Kijevo Pečorų laura – stačiatikių vienuolynas Kijeve, Ukrainoje.

sustojimo. Štai dabar kalba apie baisųjį caro Nikolajaus II* karą su į beždžiones panašiais japonais, kurie stengiasi kuo daugiau rusų kareivių paimti į nelaisvę, o paskui juos iškepa ir suėda. Milijonus mūsų kareivių jie išsivežė į japonų žemę, ir apie juos iki šiol negirdėti nė žodžio. Sako, kad jie rusų generolams sumokėjo daug milijonų, kad nuvestų divizijas į pelkynus, iš kurių jie daugiau neišlipo.

Prie sienos susėdęs būrys moterų ima šniurkščioti nosimis ir skarelės kampais braukia ašaras. Jų vyrai jau seniai paliko kaulelius kažkur Mandžiūrijoje, kur niekam neleidžiama nuvažiuoti ir surasti tėvo, brolio ar sūnaus kapo. Dar kiti prigėrė vandenyne ir juos surijo banginiai, kurių ilgis dešimt dvidešimt kilometrų, o kai kada ir dar ilgesni. „Ak, tu Dieve, Dieve!“ – garsiai dūsauja moterėlės, nenuleisdamos akių nuo pranašo Grigorijaus.

– Tėve Grigorijau, – sako viena suvargėlė, – ar negalėtum pasakyti, kur mano sūnelis Vania? Jau metai, kai jis dingęs. Parašė man jo komandyrus, kad Vania „dingo be žinios“. Kaip suprasti – „be žinios“?

Ji kreipiasi į Grišą labai pagarbiai, nors kai jis dar buvo vaikėzas, ne kartą aplupo šluota, nes jau labai mėgdavo lįsti į mergaičių klėtis. Sunku buvo jas, kvailas ožkas, apsaugoti

* Nikolajus II – paskutinis Romanovų dinastijos Rusijos imperatorius, caro Aleksandro III sūnus. Gimė 1868 m. Bolševikų nužudytas su žmona ir vaikais 1918 m. rugpjūčio 16 d.

nuo tokio nevidono. Tačiau dabar štai kuo jis tapo! Lankosi tik vienuolynuose, caro rūmuose, o kunigaikščiai ir grafai su juo kaip su sau lygiu rankas tiesia sveikintis. Štai dabar jis kalba, kad prieš kelis mėnesius lankėsi grafo Golycino dvaruose, kur buvo labai draugiškai sutiktas. Ten jis išgydė kelis rūmininkus ir net grafo dukterį – jauną mergaitę, prie kurios prikibo kažkokia liga, žudydama ją dieną ir naktį. Jokie daktarai negalėjo padėti.

– Pagaliau grafas atėjo pas mane ir sako: „Tėve Grigorijau, susimildamas padėk. Juk tu gali ją pagydyti, ar ne? Daug auksinių pinigų tau duočiau, visam gyvenimui užtektų.“ Tada aš jį apibariau, kad be pinigų nieko daugiau nemato. „Išdalyk tuos pinigus vargšams! – surikau, lyg jis būtų koks piemuo ar dvaro pastumdėlis. – Man gaila tavo dukters ir aš ją išgydysiu.“ Ir ką jūs manote – po savaitės mergaitė pakilo iš ligos patalo, o išvažiuodamas palikau ją sveikutėlę.

Nors klausytojai daug tokių istorijų išgirsta iš kitų keliaujančių „dievažmogių“, tačiau nesusilaiko ir ima šūkauti iš nuostabos bei pasigėrėjimo. Pagalvok – pagydė, kaip koks Peterburgo daktaras! O juk jis – labiausiai išdykęs Jefimo Novycho sūnus, kurį anksčiau tėvas nuolat lupdavo ne tik su bizūnu, bet net buvo išsipjovęs ilgą lazda. Ir dabar jis burba prieš sūnų, tačiau rankos jau nekelia, nes Griša pasakė,

kad jei tėvas kirs jam lazda, bus sutrauktas į riostainį, kaip senutė Andronikova, kuri vaikšto taip susilenkusi, tarsi uostytų žemę.

Staiga Griša nutraukia pasakojimą ir kreipiasi į suvargusią moterėlę, kuri jo teiravosi apie savo sūnų Vanią, dingusį be žinios.

– Nesielvartauk, teta Olga, dėl Vanios. Gyvas tavo Vania, gyvas! Nepraeis nė mėnuo, ir gausi iš jo žinių, kuri tave labai pradžiugins. Grįš jis turtingas, nes tėvelis caras jam algą moka tokią, kokią gauna kiti caro tarnai.

Žinoma, nepasakė, kad Vania grįš be rankos, o caro alga – dešimt rublių, kurie tokiems varguoliams yra labai dideli pinigai. Nepaminėjo, kad Vania dabar apsistojo Tobolske ir netrukus grįš į tėviškę, Pokrovskajos kaimą. Susilaikė dėl artėjančios rūsčios žiemos.

Vanios motina taip ir krito Grišai po kojomis.

– Ačiū tau, stebukladary! Ačiū Dievuliui, mano Vania grįžta! Dar pamatysiu savo sūnelį, o jau buvau visai praradusi viltį.

Pasinaudojęs pertrauka, Jefimas Novychas nusiėmė kepurę ir kreipėsi į susigrūdusius žmones:

– Mieli kaimynėliai! Diena turi pabaigą, o rytoj irgi darbas laukia, nes sniegas ir ledas – ne už kalnų. Eikite, išsimiegokite, o rytoj vakare vėl susirinkite į mano gryčią.

Prikepsime žuvies, surasime kelis buteliukus su velnio lašais. Manau, kad Griša dar daug ką įdomaus papasakos, ar ne, sūnau?

– Žinoma, tėve, – sutiko Griša. Jis visai nenorėjo bartis su Jefimu, nes iš to kaimynams būna tik gardaus juoko. Tegul tėvas prie jo nesikabinėja, o jis parinks gražesnę žodelį.

Kaimynai nenoromis paliko šiltą trobą ir nuskubėjo namo, o Jefimo šeimyna išsiskirstė po kitus trobesius, kur jie buvo įsirengę savo guolius.

Praskovja paėmė Grišą už rankos ir nusivedė į nedidelį kambarėlį. Jame buvo paruoštos lovos svečiams, kūrenosi židiny ir šiluma maloniai gaubė kūną. Ant lovų gulėjo didžiuliai meškų kailiai, apsiūti storu audeklu, naudojami vietoje apklotų. Galėjai rasti ir elnių bei kitų gyvūnų kailių. Tiek meškų, tiek elnių kailiai buvo taip gerai išdirbti, kad palietus juos rankomis šie šiugždėjo kaip šilkas. Ant suolų buvo sukrauti išdirbti sakalų, voverių, lapių, šernų ir kitų gyvūnų kailiai, laukiantys savo pirkėjų.

– Hm, – pakraipė galvą Griša, – gražaus pinigų šiomet gaus tėvas. Manau, kad ne vienas tūkstantis paslėptas trobesių sienose, tačiau paprašyk paskolinti rublį ar du, ir Jefimas suputos kaip Irtyšius audros metu. Vis jam negana, vis per mažai ir per mažai.

Beje, Jefimas ne vienas toks. Ne kitokie ir jo kaimynai. Nedidelė nuodėmė pavogti iš giminaičio arklį ar puikiai

išdirbtą sabalo kailiuką, o jaunus vaikus sugavus už kaimo, nencų stovykloje ar netoli jos, skriaudžiant čiabuę mergaitę, irgi nelaikoma nusikaltimu. Tačiau galima žiauriai nukentėti, jeigu čiabuviai sužinos, kas taip padarė, ir išsiruoš į keršto žygį. O jie šaudo taikliai ir tyliai. „Et, geriau nė neprisiminti“, – pagalvojo Griša ir nuvijo senus prisiminimus apie tai, kiek jis čia būdamas jaunas prikvailiojo.

– Griša! – nedrąsiai sušnabždėjo Praskovja. – Šitą lovą paruošiau tau. Pažiūrėk, kokiais minkštais kailiukais ją išklėjau. Ar miegosi su manimi, mielas?

Praskovja taip troško pabūti su savo vyru, kad net smarkiau ėmė dunksėti širdis. Ji nuolat girdi uošvio ir kitų šeimynykščių piktus bei pajuokiančius žodžius, o kiekvienas meilesnis žodis ar žvilgsnis jai atrodo kaip saulės spindulys. Ypač ji pražysta išgirdusi savo vyro gerą žodį. Tačiau tai pasitaiko labai retai. Juk Griša labai mėgsta svetimas moteris, kurios kabinte kabinasi jam ant kaklo, o kai kaimynės Praskovjos su pašaipa klausia: „Ar tau nepikta, kad vyras tiek daug dirba svetimų moterų daržuose?“ – ji tik gailiai šypso si ir pagaliau atsako: „Užteks jo visoms!“

Taip ir gyvena pagal šį principą – nepriekaištauk vyrui net smulkmenose, tada būsi gera ir mylima.

– Griša, – sako kiek patylėjusi, – juk gali šią naktį praleisti kartu su manimi? Aš taip tavęs laukiau... Žinau, vėl išėisi ir nebūsi namuose ištisus metus... Griša! Jau vaikai

Skaitykite likusius
332 iš 352 puslapių,
įsigiję šią knygą

www.obuolys.lt

KITI KNYGŲ FORMATAI:

**Audio
knyga**

**Elektroninė
knyga**

PROTU RUSIJOS SUVOKTI NEĮMANOMA.

- F. I. Tiutčevas

Jei Rusijos protu suvokti negalima, lieka pabandyti suvokti jos sąmonę. O ji sako, kad šiai šaliai visada reikėjo mesijo. Ir dažnai tokiu mesiju tapdavo keisčiausios, o kartais ir pavojingiausios asmenybės. Kai kurios tokių asmenybių buvo sunkiai suprantamas pirmapradis fenomenas, tačiau daugelis jų sėjo galingos Rusijos, kaip pasaulio „gelbėtojos“, idėją, kuri Rusiją galų gale paversdavo blogio imperija.

Paslaptingasis Rasputinas: Sibiro muzikas, parklupdęs Rusijos imperiją.

Grigorijus Rasputinas – viena mįslingiausių ir prieštaringiausių asmenybių Rusijos istorijoje. Ir jo gyvenimas, ir mirtis – apgaubti paslapties skraiste.

Rasputino fenomenas nebuvo ir nebus iki galo suprastas. Nė vienas biografas nesugebėjo atskleisti, kaip beveik bemokslis Sibiro muzikas sugebėjo užvaldyti caro rūmus, įgyti didžiulę įtaką imperatoriui Nikolajui II, imperatorei Aleksandrai Fiodorovnai, tapti didikų, kariškių, valstybės veikėjų, o ypač moterų numylėtiniu. Kas jis? Šventasis, paskendęs maldose, ar sukčius, meistriškai manipuliuojantis caru?

Kodėl šiam savamoksliui žiniuoniui po kojomis krito visos sutiktos moterys, kodėl jo nejaudino auksas ir dvarai, ar tikrai jo gydymas buvo grįstas hipnoze ir kodėl carų patikėtinis tapo Sankt Peterburgo elito sąmokslų auka?

Rasputino įtaka neišnyko ir po jo mirties. Pradėjo pildytis jo žodžiai, pasakyti Rusijos valdovams: „Jei mane nužudys, tai žūsité ir jūs, ir visa Rusijos imperija.“ Taip ir įvyko.

Visa tai – Franco Bauerio romane „Rasputinas. Muzikas, sugriovęs imperiją“ – tragiškoje žmogaus, aklaui įtikėjusio savo misija, nenorėjusio sutramdyti savo aistrų, kurios atnešė pražūtį jam, carams ir Rusijai, istorijoje.

KITI FRANCO BAUERIO ROMANAI

ISTORINIS ROMANAS APIE ŽMOGŲ, KURIS PARKLUPDĖ RUSIJOS IMPERIJĄ

Jei jums patinka istoriniai romanai, paremti kontroversiškų asmenybių gyvenimo faktais, privalote perskaityti romaną „Rasputinas. Muzikas, sugriovęs imperiją“.

OBUOLYS

arano 2004

#obuolys.lt

ISBN 978-609-484-457-7

9 786094 844577

www.obuolys.lt

Knygos pigiau, įdomybės ir ištraukos nemokamai

KITI FORMATAI:

klausykla.lt

**Audio
knyga**

**Elektroninė
knyga**